

LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN DE 1º ESO

Curso 201-2022

Concreción dos obxectivos para 1 º ESO

1. Ler diferentes tipos de textos con fluidez, coa entoación adecuada e facer o seu comentario.
2. Valorar o plurilingüismo como unha riqueza cultural e social. Identificar as linguas do Estado español e a súa situación. Coñecer a lexislación sobre o galego e o concepto de normalización lingüística. Recoñecer prexuizos e actitudes lingüísticas.
3. Ampliar o vocabulario básico relacionado con situacións cotiáns (a familia, a rúa, o mar, a alimentación, características persoais, o corpo, a casa, o cuarto, a hixiene, medio natural, a saúde, os sentidos)
4. Comprender e operar cos conceptos de campo semántico, sinonimia, antonimia, polisemia e homonimia.
5. Identificar algúns préstamos lingüísticos e corrixir algúns castelanismos. Coñecer os rexistros lingüísticos.
6. Recoñecer prefixos e sufixos. Entender a estrutura da palabra e recoñecer as distintas clases.
7. Recoñecer e clasificar os substantivos. Coñecer a formación do plural e do feminino.
8. Recoñecer os adxectivos e os diferentes graos.
9. Identificar os artigos e adxectivos determinativos. Utilizar correctamente os artigos, demostrativos e posesivos. Recoñecer e aplicar correctamente as formas tónicas e átonas dos pronomes persoais.
10. Recoñecer o verbo e analizar os seus compoñentes. Analizar diferentes formas verbais atendendo ao valor que achegan as desinencias. Conxuga os verbos regulares e algunhas irregularidades.
11. Recoñecer as distintas clases de adverbios e locucións adverbiais.
12. Realizar comparacións coas partículas adecuadas. Recoñecer as oracións e as súas clases. Identificar o suxeito e o predicado e as estruturas impersonais
13. Clasificar as palabras polo número de sílabas. Distinguir sílabas tónicas e átonas e identificar ditongos e hiatos. Recoñecer as regras de acentuación, fixar ortografía e as regras de uso das maiúsculas.
14. Coñecer as regras da puntuación, da interrogación e da admiración.
15. Distinguir textos literarios e non literarios. Identificar os xéneros literarios.
16. Recoñecer e analizar os elementos do xénero narrativo. Comprender as diferenzas existentes entre unha novela e un relato.
17. Recoñecer as características da literatura popular (conto, mitos e lendas).
18. Recoñecer as características e analizar textos do xénero lírico. Realizar o cómputo silábico de versos e identificar a rima e certas estrofas.
19. Recoñecer as características básicas do texto dramático.
20. Analizar os elementos propios da linguaxe do cómic.
21. Analiza a estrutura e os recursos argumentativos dunha reclamación
22. Redactar textos propios seguindo determinadas estratexias creativas

Distribución de contidos por unidades didácticas e temporalización.

O curso actual o alumnado utilizará durante as clases de lingua galega os materiais de **EDIXGAL**. O libro que servirá de referente principal ao longo do curso será Aula Planeta

Contidos unidade	Mes/Nº sesións	Aval.
Unidade 1 <ol style="list-style-type: none">1. O texto e as súas clases2. O dicionario3. O alfabeto e as grafías4. As categorías gramaticais. Palabras flexivas e non flexivas.5. As linguas do mundo. Linguas, linguaxes e diversidade.6. Textos literarios e non literarios7. Vocabulario: As partes do corpo	11 sesións	1ª avaliación
Unidade 2. <ol style="list-style-type: none">1. Textos da vida cotiá2. Sinónimos e antónimos3. Acentuación. Ditongos e hiatos4. A estrutura da palabra. Lexemas e morfemas. A formación de palabras5. As linguas románicas e a lusofonía6. Os xéneros literarios7. Vocabulario: Os valores humanos	14 sesións	
Unidade 3. <ol style="list-style-type: none">1. O texto narrativo2. Monosemia e polisemia3. Acento diacrítico4. O substantivo e o artigo5. Variedades lingüísticas6. Recursos e figuras literarias7. Vocabulario: Os alcumes	12 sesións	
Unidade 4. <ol style="list-style-type: none">1. O texto descritivo2. Homonimia e paronimia3. Usos de B / V4. O adxectivo cualificativo5. Prexuízos lingüísticos6. O xénero narrativo I7. Vocabulario: Oficios e profesións	11 sesións	2ª avaliación
Unidade 5. <ol style="list-style-type: none">1. O diálogo2. Campo semántico3. Usos do H4. adxectivo determinativo (demostrativos, posesivos, numerais e indefinidos)5. O ecolingüismo6. O xénero narrativo II7. Vocabulario: O coidado do medio	13 sesións	

<p>Unidade 6.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O recitado 2. A abreviación 3. Uso de CC/CT 4. Os pronomes 5. As leis e o galego 6. O xénero lírico 7. Vocabulario: As viaxes 	12 sesións	
<p>Unidade 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A entrevista 2. Conectores 3. Uso de C / Z / QU 4. O verbo 5. O galego e o lecer 6. O xénero dramático 7. Vocabulario: Os deportes 	11 sesións	
<p>Unidade 8</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Texto xornalístico: a noticia 2. Fraseoloxía popular 3. Uso de R / RR. Puntuación I 4. As palabras invariables: adverbios, preposicións, conxuncións e interxeccións 5. galego nos medio de comunicación 6. O cómic 7. Vocabulario: Os medios de comunicación 	10 sesións	3ª avaliación
<p>Unidade 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O texto expositivo 2. Tabú e eufemismo 3. Puntuación II 4. A oración simple 5. O galego na rede 6. Literatura dixital 	10 sesións	

Lecturas obrigatorias

O Departamento acordou pór tres libros de lectura obrigatoria, un por avaliación, para cada curso. Con finalidade de lles tirar o máximo rendemento, serán usados como procedementos para acadar os obxectivos correspondentes aos desenvolvementos curriculares de cada curso: tanto para afondar nos aspectos léxico – semánticos, como nos gramaticais, textuais, etc.

Realizarase unha proba ou traballo sobre o libro de lectura obrigatorio. Dita proba integrarase en cada curso dentro dos instrumentos de avaliación participando nun 10% da cualificación correspondente este curso é: aos bloques de expresión oral e escrita.

Así mesmo os alumnos terán a opción de escoller algún libro de lectura de acordo cos seus gustos e afeccións e serán, ao igual que os outros, tidos en conta polo profesorado na avaliación até un 10% da cualificación. Hai polo tanto un especial interese por parte deste departamento en reforzar o hábito lector.

A proposta de lecturas:

- ***Atranco no banco*** de Manuel Núñez Singala
- ***Escarlatina*** de Leticia Costas.
- ***Tonecho de Rebordecho*** de Breogán Riveiro

A maiores, pasáreselles un listado de lecturas voluntarias que se terán en conta no apartado de “Lecturas e Actividades voluntarias” dentro dos Criterios de cualificación

Criterios de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación detalláronse no anterior apartado da presente programación onde aparecen referidos, para cada estándar de aprendizaxe avaliabile, os correspondentes grao mínimo de consecución, peso porcentual na cualificación, procedementos e instrumentos de avaliación.

Amais dos criterios comentados, para culminar o proceso de avaliación e cualificación teranse en conta os seguintes procedementos xerais:

- **Avaliación inicial.** A profesora ou profesor deseñará e realizará unha avaliación diagnóstica ao principio de curso coa finalidade de determinar o grao das competencias en relación cos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe para o curso respectivo, e de orientar o deseño das medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados.
- **Avaliación continua.** Realízase unha avaliación continua, formativa e integradora, durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.
- **Avaliacións trimestrais.** Realízanse tres avaliacións coas súas correspondentes cualificacións coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto suporá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino aprendizaxe coa correspondente proposta de mellora.
- **Instrumentos e criterios de avaliación e cualificación.** Farase seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás; faranse probas e traballos para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias; faranse probas obxectivas, tanto orais como escritas, ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a; finalmente farase, cando menos, unha proba escrita –exame– por avaliación cun peso do 50% da cualificación para a ESO e do 60% para o bacharelato, e na que serán examinábeis os contidos traballados no respectivo trimestre, aínda que para aqueles do bloque de funcionamento da lingua vistos en períodos anteriores, mesmo non sendo directamente examinábeis, terase en conta para a cualificación a aplicación práctica dos mesmos. En función das cualificacións que houber, o(s) exame(s) de avaliación poderá abranguer a totalidade dos bloques de contidos ou poderá centrarse unicamente nos bloques de funcionamento da lingua, lingua e sociedade, e literatura. As probas obxectivas escritas, unha vez corrixidas, serán amosadas ao alumnado e serán comentadas na clase.

A comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia para cada curso, realizarase seguindo a enumeración dos estándares de aprendizaxe presentada anteriormente, á que se lle aplicarán os procedementos e instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación que a seguir se especifican para cada bloque de contidos:

Criterios de avaliación e cualificación para a ESO

Bloque de contidos		Procedementos e instrumentos de avaliación		Criterios de cualificación			
				Porc. no bloque	Porcentaxe sobre cualificación final		
B1	Escoitar	Probas de comprensión oral (test, resumos...)	Rexistro cuantitativo	40	5	10	
	Falar	Observación das exposicións, intervencións e interaccións, e dos seus preparativos	Escalas de apreciación do profesor e de co e autoavaliación	60	5		
B2	Ler	Probas de comprensión lectora (test, resumos...) Guías de lectura Comentarios	Rexistros cuantitativos das probas e rúbrica holística	50	10	40	60
	Libro lectura obrigatoria				10		
	Escribir	Análise dos traballos e das producións textuais en diferentes formatos	Escala e rúbrica holística	50	20		
Lecturas e actividades voluntarias		Traballos e observacións	Rúbrica holística		10	10	
B3	Funcionamento da lingua	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo e rúbrica analítica	60	15		
		Traballos Fichas		40			
B4	Lingua e sociedade	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo das probas e traballos, escalas de apreciación	60	10		40
		Observación da actitude a respecto da lingua Traballos individual ou grupo		40			
B5	Literatura	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo	60	15		
		Traballos individual ou grupo Fichas Comentarios		40			

- **Recuperación.** Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Sen contradicir o sistema de avaliación continua e co fin de facilitar o estudo da materia, o alumnado que non alcance os mínimos terá opción a realizar as seguintes probas e actividades para a recuperación:

- Proba escrita, coa mesma distribución de preguntas sobre os contidos que realizaron na proba escrita da avaliación, e coa mesma porcentaxe sobre a cualificación.
- Comentario guiado (elaborados con textos actuais de diferente tipo: literarios, sociolóxicos, xornalísticos) a realizar fóra da aula no que se aplicarán e relacionarán os conceptos teóricos e prácticos traballados ao longo da avaliación, corresponderalle a porcentaxe restante sobre a cualificación.
- No seu caso, estimularase a modificación de actitudes ou hábitos de traballo para a avaliación seguinte.
- **Criterios de corrección:** adoptaranse os seguintes:
 - Nas probas escritas indicárase con claridade a valoración da cada unha das partes ou preguntas da mesma.
 - A comisión, por parte do alumno/a, de erros léxicos, faltas de ortografía, incoherencias textuais, erros de cohesión ou defectos de presentación, poderá ser penalizada na cualificación de cada unha das probas de xeito ponderado e obxectivo. Nese sentido, agás nos exercicios específicos de ortografía coa súa puntuación específica, descontárase 0,2 puntos da nota das probas escritas por cada falta de ortografía ou solucións alleas ao sistema lingüístico galego, e 0,10 por cada erro de acentuación até un máximo de 1 punto para a ESO e de 2 puntos para o bacharelato. Este criterio será tamén de aplicación para todo tipo de traballos e exercicios escritos e mesmo nas exposicións orais (erros léxicos).
- **Avaliación final.** A avaliación ao final de curso será sumativa, valorará o grao de consecución obtido polo alumno/a a respecto dos obxectivos previstos e expresárase a través dunha cualificación totalizadora nunha escala de 1 a 10. Como tal é a suma dos resultados obtidos no curso e a cualificación respectiva será a media das notas das tres avaliacións, media que poderá ter un redondeo positivo en función dunha clara mellora final na competencia de comunicación lingüística do/a alumno/a. Teranse en conta, na porcentaxe xa indicada, a realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado, o mesmo que outras actividades voluntarias organizadas por ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura (participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogues, recitais de poesía...).
- **Convocatoria extraordinaria.** En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame extraordinario no mes de xuño, o cal representará o 100% da cualificación de acordo cos criterios de cualificación xa citados para ESO e bacharelato, e no que será examinábel a totalidade dos contidos do curso.
- **Promoción na materia.** En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria extraordinaria, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo acadarse cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN 2º ESO

Curso 2019-2020

[ies] **ANTÓN**
plurilingüe **LOSADA dieGUEZ**

Concreción dos obxectivos para 2º ESO

1. Ler diferentes tipos de textos con fluidez, coa entoación adecuada e facer o seu comentario.
2. Valorar o plurilingüismo como unha riqueza cultural e social. Coñecer a lexislación sobre o galego e o concepto de normalización lingüística e cultural. Recoñecer prexuizos e actitudes lingüísticas, e as súas consecuencias. Valorar a función identitaria da lingua e de pertenza á comunidade galegofalante.
3. Coñecer toponimia e utilizala correctamente. Corrixir as interferencias do castelán
4. Ampliar o vocabulario básico relacionado con situacións cotiáns (o xogo, flora e fauna, aspecto persoal, festas, a xustiza, o deporte, alimentación, as compras, xentilicios...)
5. Comprender e operar con conceptos da semántica: termos complementares, recíprocos, antónimos; polisemia e homonimia; familia léxica e campo semántico.
6. Entender a estrutura da palabra e recoñecer as distintas clases (derivadas, parasintéticas e compostas) e os seus compoñentes
7. Recoñecer e clasificar os substantivos. Identifica o xénero e coñecer a formación do plural e do feminino.
8. Recoñecer os adxectivos cualificativos, a súa morfoloxía, e os adxectivos determinativos.
9. Recoñecer as formas tónicas e átonas dos pronomes persoais, as súas contraccións e colocación.
10. Conxugar correctamente os verbos regulares e os irregulares. Coñecer as formas nominais e as perífrases.
11. Recoñecer as clases e as funcións dos adverbios e locucións adverbiais, preposicións e locucións prepositivas.
12. Recoñecer as diferentes unidades sintácticas: frases e os seus tipos, as oracións e as súas clases. Recoñecer as diferentes funcións sintácticas clausais. Identificar as estruturas impersoais e diferentes tipos de predicado. Diferenciar as voces activa e pasiva.
13. Recoñecer e aplicar as regras de acentuación. Fixar ortografía, grupos consonánticos, conflito de líquidas, etc.
14. Coñecer e aplicar as regras da puntuación e doutros signos de puntuación comúns.
15. Recoñecer e analizar a estrutura do xénero narrativo. Coñecer as características da microficción, do conto e da novela, os diferentes tipos de finais e de narradores; o estudo dos personaxes, espazo e tempo.
16. Recoñecer as características e analizar textos do xénero lírico. Coñecer recursos estilísticos principais. Recoñecer os diferentes xéneros teatrais.
17. Recoñecer as características e os diferentes tipos de noticias e xéneros xornalísticos (reportaxe, crónica e entrevista) e xéneros de opinión (editorial e columna)
18. Interpretar, analizar e elaborar textos informativos, instrutivos, ensaísticos, administrativos, creativos e poéticos

Distribución de contidos por unidades didácticas e temporalización O curso actual o alumnado utilizará durante as clases de lingua galega os materiais de **EDIXGAL**. O libro que servirá de referente principal ao longo do curso será Netex Smart

Contidos unidade	Mes/Nº sesións	Aval.
Unidade 1 <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>O reencontro</i> en <i>Longa lingua</i>, Ánxela Gracián 2. Os prexuízos lingüísticos 3. A comunicación. O proceso comunicativo. Os elementos da comunicación. As funcións da linguaxe. 4. O status da lingua galega. As variedades internas. A gheada e o seseo 5. alfabeto: as grafías j, k, w, y 	8 sesións	1ª avaliación
Unidade 2 <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>O último ser humano</i> en <i>Dos quarks á próxima extinción</i>, Pedro J. Cascajosa 2. Os nomes de lugar. A toponimia galega. Os xentilicios 3. As modalidades textuais. Textos narrativos e descritivos. Textos expositivos e instrutivos. Textos argumentativos 4. Substantivo e adxectivo. O substantivo. O adxectivo determinativo e o adxectivo cualificativo 5. A división silábica 	9 sesións	
Unidade 3. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Viaxes do corazón. Diario ínfimo</i>, de Xosé Manuel G. Trigo 2. As relacións semánticas 3. Textos da vida cotiá e das relacións sociais. O diario, a carta, o correo electrónico. Avisos e solicitudes. O blog, o foro de Internet e as redes sociais 4. Os pronomes. Os pronomes persoais. Colocación do pronome átono. 5. A acentuación. O acento diacrítico 	9 sesións	
Unidade 4. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Resurrection Fest. Apocalípticos ben integrados</i>, praza.gal 2. A polisemia e a homonimia 3. Textos dos medios de comunicación. A noticia, a reportaxe, a crónica e o artigo xornalístico. 4. O verbo (I). As formas verbais. A conxugación verbal. Os verbos regulares. 5. A acentuación (I): casos especiais. Os ditongos, os tritongos e os hiatos. 	8 sesións	
Unidade 5. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Informe da gavilla</i>, Víctor Vaqueiro 2. A sinonimia e a antonimia 3. Textos da vida académica. O cuestionario. O resumo. O esquema. O informe. A presentación dixital. 4. O verbo (II): verbos semirregulares e irregulares. O infinitivo flexionado. As perífrases verbais. 5. A acentuación (II): outros casos especiais de acentuación. 	9 sesións	
Unidade 6. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Corazón de Xúpiter</i>, Leticia Costas 2. A hiperonimia e a hiponimia. A holonimia e a meronimia 3. O texto literario. Concepto e xéneros. Concepto de linguaxe literaria. Os recursos da linguaxe literaria: recursos de repetición e recursos da linguaxe figurada. 4. Os sintagmas 5. A escrita do s e do x 	8 sesións	

Unidade 7. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Cachiños do meu cerne</i>, Fuco Paz Souto 2. Campo semántico e campo lexical 3. A narración literaria. Os elementos da narración. 4. A oración simple (I). Enunciado, frase e oración. O suxeito 5. A escrita das letras <i>s, x, ll, i</i> 	8 sesións	
Unidade 8. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>A Chamada da selva</i>, Jack London 2. Palabras simples e complexas. A formación de palabras: a derivación afixal 3. A novela: concepto e tipoloxías. 4. A oración simple (II). O predicado. Complemento directo e complemento indirecto. O atributo 5. Os grupos consonánticos 	9 sesións	
Unidade 9. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Harry Potter e o cáliz de fogo</i>, J. K. Rowling 2. A formación de palabras (II): a composición e a parasíntese. A familia de palabras. 3. O cinema e os xéneros cinematográficos. A linguaxe cinematográfica. O guión. 4. A oración simple (III). O complemento predicativo. O complemento de réxime. O complemento axente. O complemento circunstancial. 5. Palabras xuntas e separadas 	8 sesións	
Unidade 10. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Piratas polo Miño</i>, Xosé Miranda e <i>Memoria de Ahab</i>, Rafa Villar 2. Os prefixos e os sufixos. Os sufixos e os prefixos apreciativos e nocionais 3. A lírica. O cómputo e a medida dos versos. A rima. Os tópicos literarios 4. As clases de oracións. As modalidades oracionais 5. Os signos de puntuación (I). O punto, a coma, o punto e coma 	8 sesións	3ª avaliación
Unidade 11. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>A música da noite</i>, Manuel Lourenzo 2. Os marcadores do discurso 3. O teatro. Características. Os subxéneros dramáticos 4. As propiedades do texto: a coherencia, a cohesión e a adecuación. 5. Os signos de puntuación (II): os dous puntos, a raia e as comiñas 	8 sesións	
Unidade 12. <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Antoloxía do conto de tradición oral</i>, X. Miranda, A. Reigosa e X. R. Cuba 2. A fraseoloxía popular: as frases feitas e os refráns 3. A literatura de transmisión oral 4. A normalización lingüística. A lusofonía 5. Os signos de puntuación (III): Os signos de interrogación e exclamación. A barra 	8 sesións	

Lecturas obrigatorias

O Departamento acordou pór tres libros de lectura obrigatoria, un por avaliación, para cada curso. Con finalidade de lles tirar o máximo rendemento, serán usados como procedementos para acadar os obxectivos correspondentes aos desenvolvementos curriculares de cada curso: tanto para afondar nos aspectos léxico – semánticos, como nos gramaticais, textuais, etc.

Realizarase unha proba ou traballo sobre o libro de lectura obrigatorio. Dita proba integrarase en cada curso dentro dos instrumentos de avaliación participando nun 10% da cualificación correspondente aos bloques de expresión oral e escrita.

Así mesmo os alumnos terán a opción de escoller algún libro de lectura de acordo cos seus gustos e afeccións e serán, ao igual que os outros, tidos en conta polo profesorado na avaliación até un 10% da cualificación. Hai polo tanto un especial interese por parte deste departamento en reforzar o hábito lector.

A proposta de lecturas para este curso é:

- **Corredora** de María Reimóndez
- **A expedición ao Pacífico** de Marilar Alexandre
- **Europa Express** de Andrea Maceiras

Algúns dos libros recomendados para as lecturas voluntarias :

Un monstruo vén a verme de Patrick Ness (tradución ao galego

Dragal, a herdanza do dragón de Elena Gallego Abad

A señorita Bubble de Leticia Costas

Tonecho de Rebordechao de Breogán Riveiro

Quérote de Ursula Heinze

Criteria de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación detalláronse no anterior apartado da presente programación onde aparecen referidos, para cada estándar de aprendizaxe avaliabile, os correspondentes grao mínimo de consecución, peso porcentual na cualificación, procedementos e instrumentos de avaliación.

Amais dos criterios comentados, para culminar o proceso de avaliación e cualificación teranse en conta os seguintes procedementos xerais:

- **Avaliación inicial.** A profesora ou profesor deseñará e realizará unha avaliación diagnóstico ao principio de curso coa finalidade de determinar o grao das competencias en relación cos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe para o curso respectivo, e de orientar o deseño das medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados.
- **Avaliación continua.** Realizarase unha avaliación continua, formativa e integradora, durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. No

proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.

- **Avaliacións trimestrais.** Realizaranse tres avaliacións coas súas correspondentes cualificacións coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto suporá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino aprendizaxe coa correspondente proposta de mellora.
- **Instrumentos e criterios de avaliación e cualificación.** Farase seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás; faranse probas e traballos para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias; faranse probas obxectivas, tanto orais como escritas, ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a; finalmente farase, cando menos, unha proba escrita –exame– por avaliación cun peso do 50% da cualificación para a ESO e do 60% para o bacharelato, e na que serán examinábeis os contidos traballados no respectivo trimestre, aínda que para aqueles do bloque de funcionamento da lingua vistos en períodos anteriores, mesmo non sendo directamente examinábeis, terase en conta para a cualificación a aplicación práctica dos mesmos. En función das cualificacións que houber, o(s) exame(s) de avaliación poderá abranguer a totalidade dos bloques de contidos ou poderá centrarse unicamente nos bloques de funcionamento da lingua, lingua e sociedade, e literatura. As probas obxectivas escritas, unha vez corrixidas, serán amosadas ao alumnado e serán comentadas na clase.

A comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia para cada curso, realizarase seguindo a enumeración dos estándares de aprendizaxe presentada anteriormente, á que se lle aplicarán os procedementos e instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación que a seguir se especifican para cada bloque de contidos:

Criterios de avaliación e cualificación para a ESO

Bloque de contidos		Procedementos e instrumentos de avaliación		Criterios de cualificación			
				Porc. no bloque	Porcentaxe sobre cualificación final		
B1	Escoitar	Probas de comprensión oral (test, resumos...)	Rexistro cuantitativo	40	5	10	
	Falar	Observación das exposicións, intervencións e interaccións, e dos seus preparativos	Escalas de apreciación do profesor e de co e autoavaliación	60	5		
B2	Ler	Probas de comprensión lectora (test, resumos...)	Rexistros cuantitativos das probas e rúbrica holística	50	10	40	60
	Libro lectura obrigatoria	Guías de lectura Comentarios			10		
	Escribir	Análise dos traballos e das producións textuais en diferentes formatos	Escala e rúbrica holística	50	20		
Lecturas e actividades voluntarias		Traballos e observacións	Rúbrica holística		10	10	
B3	Funcionamento da lingua	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo e rúbrica analítica	60	15		
		Traballos Fichas		40			
B4	Lingua e sociedade	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo das probas e traballos, escalas de apreciación	60	10		40
		Observación da actitude a respecto da lingua Traballos individual ou grupo		40			
B5	Literatura	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo	60	15		
		Traballos individual ou grupo Fichas Comentarios		40			

- **Recuperación.** Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acadou o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Sen contradicir o sistema de avaliación continua e co fin de facilitar o estudo da materia, o alumnado que non alcance os mínimos terá opción a realizar as seguintes probas e actividades para a recuperación:
 - Proba escrita, coa mesma distribución de preguntas sobre os contidos que realizaron na proba escrita da avaliación, e coa mesma porcentaxe sobre a cualificación.
 - Comentario guiado (elaborados con textos actuais de diferente tipo: literarios, sociolóxicos, xornalísticos) a realizar fóra da aula no que se aplicarán e relacionarán os conceptos teóricos e prácticos traballados ao longo da avaliación, corresponderalle a porcentaxe restante sobre a cualificación.
 - No seu caso, estimularase a modificación de actitudes ou hábitos de traballo para a avaliación seguinte.
- **Criterios de corrección:** adoptaranse os seguintes:
 - Nas probas escritas indicárase con claridade a valoración da cada unha das partes ou preguntas da mesma.
 - A comisión, por parte do alumno/a, de erros léxicos, faltas de ortografía, incoherencias textuais, erros de cohesión ou defectos de presentación, poderá ser penalizada na cualificación de cada unha das probas de xeito ponderado e obxectivo. Nese sentido, agás nos exercicios específicos de ortografía coa súa puntuación específica, descontárase 0,2 puntos da nota das probas escritas por cada falta de ortografía ou solucións alleas ao sistema lingüístico galego, e 0,10 por cada erro de acentuación até un máximo de 1 punto para a ESO e de 2 puntos para o bacharelato. Este criterio será tamén de aplicación para todo tipo de traballos e exercicios escritos e mesmo nas exposicións orais (erros léxicos).
- **Avaliación final.** A avaliación ao final de curso será sumativa, valorará o grao de consecución obtido polo alumno/a a respecto dos obxectivos previstos e expresárase a través dunha cualificación totalizadora nunha escala de 1 a 10. Como tal é a suma dos resultados obtidos no curso e a cualificación respectiva será a media das notas das tres avaliacións, media que poderá ter un redondeo positivo en función dunha clara mellora final na competencia de comunicación lingüística do/a alumno/a. Teranse en conta, na porcentaxe xa indicada, a realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado, o mesmo que outras actividades voluntarias organizadas por ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura (participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogs, recitais de poesía...).

Convocatoria de setembro. En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame extraordinario no mes de setembro, o cal representará o 100% da cualificación de acordo cos criterios de cualificación xa citados para ESO e bacharelato, e no que será examinábel a totalidade dos contidos do curso.

Promoción na materia. En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria de setembro, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo acadarse cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

A Estrada, 28 de setembro de 2020

Carme Diéguez González

LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN 3º ESO

Curso 2019-2020

[ies] **ANTÓN**
plurilingüe **LOSADA DIEGUEZ**

Distribución de contidos por unidades didácticas e temporalización		
Contidos unidade	Mes/Nº sesións	Aval.
Unidade 1 1. O esplendor do galego. A lusofonía 2. A Lírica Medieval. As cantigas de amigo. 3. Tipos de textos. A narración. 4. Adecuación textual. 5. Relacións semánticas. Os dicionarios. 6. Lexemas e morfemas. Clases de palabras 7. O Alfabeto	12 sesións	1ª avaliación
Unidade 2 1. A cantiga de Amor. 2. A descrición 3. A coherencia textual 4. Léxico da saúde 5. O substantivo, metodoloxía e funcións. F. substantiva e F. nominal. 6. O sistema vocálico	11 sesións	
Unidade 3 1. Cantigas de escarnio e outros textos medievais 2. A noticia e a crónica 3. A cohesión textual 4. O debate formal e informal. 5. O léxico do tempo meteorolóxico 6. O adxectivo. Morfoloxía e funcións. 7. O sistema consonántico	14 sesións	
Unidade 4 1. Séculos escuros e Precusores 2. A reportaxe 3. Mecanismos de cohesión 1: Repetición, substitución e deíxe. 4. Léxico das árbores 5. A decadencia da Lingua galega. Séculos Escuros. 6. Os determinantes. Morfoloxía e funcións. 7. Grupos consonánticos: bl, cl, fl, gl, pl, tl, cc, ct, x, ...	9 sesións	2ª avaliación
Unidade 5 1. O Rexurdimento. Rosalía de Castro. 2. O diálogo 3. Mecanismos de cohesión textual: signos de puntuación 4. Léxico dos libros e bibliotecas 5. Os pronomes persoais: morfoloxía e funcións. 6. Ditongo, tritongo e hiato.	9 sesións	
Unidade 6 1. Manuel Curros Enríquez 2. Actas, regulamentos e convocatorias 3. Mecanismos de cohesión textual: signos de puntuación 4. Medios orais: radio e televisión. 5. Léxico das novas tecnoloxías. 6. A dignificación da lingua. Século XIX 7. verbo: morfoloxía e funcións. 8. Regras xerais de acentuación	13 sesións	
Unidade 7 1. Eduardo Pondal 2. A entrevista 3. Conectores textuais: aditivos, opositivos, consecutivos 4. Léxico dos peixes	10 sesións	3ª avaliación

5. Formas nominais do verbo: perífrases 6. O til diacrítico		
Unidade 8 1. A poesía anterior ás Irmandades da Fala 2. A banda deseñada 3. Conectores textuais: de espazo e tempo. 4. Léxico dos sentidos e a acción 5. A variación social e situacional 6. Preposicións e adverbios 7. A dírese e o apóstrofo	10 sesións	
Unidade 9. 1. A prosa anterior a 1916 2. Textos informativos 3. A linguaxe non sexista 4. Escrita e pronuncia 5. Léxico das vacacións 6. Linguas en contacto: bilingüismo e diglosia; prexuízos lingüísticos. 7. Normalización lingüística e lexislación. Alternancia e mestura de códigos. 8. Conxuncións e interxeccións. 9. Maiúsculas e minúsculas.	10 sesións	

Lecturas obrigatorias

O Departamento acordou pór tres libros de lectura obrigatoria, un por avaliación, para cada curso. Con finalidade de lles tirar o máximo rendemento, serán usados como procedementos para acadar os obxectivos correspondentes aos desenvolvementos curriculares de cada curso: tanto para afondar nos aspectos léxico – semánticos, como nos gramaticais, textuais, etc.

Realizarase unha proba ou traballo sobre o libro de lectura obrigatorio. Dita proba integrarase en cada curso dentro dos instrumentos de avaliación participando nun 10% da cualificación correspondente aos bloques de expresión oral e escrita.

Así mesmo os alumnos terán a opción de escoller algún libro de lectura de acordo cos seus gustos e afeccións e serán, ao igual que os outros, tidos en conta polo profesorado na avaliación até un 10% da cualificación. Hai polo tanto un especial interese por parte deste departamento en reforzar o hábito lector.

A proposta de lecturas para este curso é:

- **Corazón de Xúpiter** de Leticia Costas
- **Europa Express** de Andrea Maceiras
- **Memorias dun neno labrego** de Xosé Neira Vilas

Criterios de avaliación e cualificación para a ESO

Bloque de contidos		Procedementos e instrumentos de avaliación		Criterios de cualificación		
				Porc. no bloque	Porcentaxe sobre cualificación final	
B1	Escoitar	Probas de comprensión oral (test, resumos...)	Rexistro cuantitativo	40	5	10
	Falar	Observación das exposicións, intervencións e interaccións, e dos seus preparativos	Escalas de apreciación do profesor e de co e autoavaliación	60	5	
B2	Ler	Probas de comprensión lectora (test, resumos...)	Rexistros cuantitativos das probas e rúbrica holística	50	10	60
	Libro lectura obrigatoria	Guías de lectura Comentarios			10	
	Escribir	Análise dos traballos e das producións textuais en diferentes formatos	Escala e rúbrica holística	50	20	
Lecturas e actividades voluntarias		Traballos e observacións	Rúbrica holística		10	10
B3	Funcionamento da lingua	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo e rúbrica analítica	60	15	40
		Traballos Fichas		40		
B4	Lingua e sociedade	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo das probas e traballos, escalas de apreciación	60	10	
		Observación da actitude a respecto da lingua Traballos individual ou grupo		40		
B5	Literatura	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo	60	15	
		Traballos individual ou grupo Fichas Comentarios		40		

Criterios de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación detalláronse no anterior apartado da presente programación onde aparecen referidos, para cada estándar de aprendizaxe avaliable, os correspondentes grao mínimo de consecución, peso porcentual na cualificación, procedementos e instrumentos de avaliación.

Amais dos criterios comentados, para culminar o proceso de avaliación e cualificación teranse en conta os seguintes procedementos xerais:

- **Avaliación inicial.** A profesora ou profesor deseñará e realizará unha avaliación diagnóstica ao principio de curso coa finalidade de determinar o grao das competencias en relación cos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe para o curso respectivo, e de orientar o deseño das medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados.
- **Avaliación continua.** Realízase unha avaliación continua, formativa e integradora, durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.
- **Avaliacións trimestrais.** Realízanse tres avaliacións coas súas correspondentes cualificacións coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto suporá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino aprendizaxe coa correspondente proposta de mellora.
- **Instrumentos e criterios de avaliación e cualificación.** Faise seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás; fánse probas e traballos para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias; fánse probas obxectivas, tanto orais como escritas, ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a; finalmente faise, cando menos, unha proba escrita –exame– por avaliación cun peso do 50% da cualificación para a ESO e do 60% para o bacharelato, e na que serán examinábeis os contidos traballados no respectivo trimestre, aínda que para aqueles do bloque de funcionamento da lingua vistos en períodos anteriores, mesmo non sendo directamente examinábeis, terase en conta para a cualificación a aplicación práctica dos mesmos. En función das cualificacións que houber, o(s) exame(s) de avaliación poderá abranguer a totalidade dos bloques de contidos ou poderá centrarse unicamente nos bloques de funcionamento da lingua, lingua e sociedade, e literatura. As probas obxectivas escritas, unha vez corrixidas, serán amosadas ao alumnado e serán comentadas na clase.

A comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia para cada curso, realízase seguindo a enumeración dos estándares de aprendizaxe presentada anteriormente, á que se lle aplicarán os procedementos e instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación que a seguir se especifican para cada bloque de contidos:

- **Recuperación.** Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Sen contradicir o sistema de avaliación continua e co fin de facilitar o estudo da materia, o alumnado que non alcance os mínimos terá opción a realizar as seguintes probas e actividades para a recuperación:
 - Proba escrita, coa mesma distribución de preguntas sobre os contidos que realizaron na proba escrita da avaliación, e coa mesma porcentaxe sobre a cualificación.
 - Comentario guiado (elaborados con textos actuais de diferente tipo: literarios, sociolóxicos, xornalísticos) a realizar fóra da aula no que se aplicarán e relacionarán os conceptos teóricos e prácticos traballados ao longo da avaliación, corresponderalle a porcentaxe restante sobre a cualificación.

- No seu caso, estimularase a modificación de actitudes ou hábitos de traballo para a avaliación seguinte.
- **Criterios de corrección:** adoptaranse os seguintes:
 - Nas probas escritas indícarase con claridade a valoración da cada unha das partes ou preguntas da mesma.
 - A comisión, por parte do alumno/a, de erros léxicos, faltas de ortografía, incoherencias textuais, erros de cohesión ou defectos de presentación, poderá ser penalizada na cualificación de cada unha das probas de xeito ponderado e obxectivo. Nese sentido, agás nos exercicios específicos de ortografía coa súa puntuación específica, descontarase 0,2 puntos da nota das probas escritas por cada falta de ortografía ou solucións alleas ao sistema lingüístico galego, e 0,10 por cada erro de acentuación até un máximo de 1 punto para a ESO e de 2 puntos para o bacharelato. Este criterio será tamén de aplicación para todo tipo de traballos e exercicios escritos e mesmo nas exposicións orais (erros léxicos).
- **Avaliación final.** A avaliación ao final de curso será sumativa, valorará o grao de consecución obtido polo alumno/a a respecto dos obxectivos previstos e exprésase a través dunha cualificación totalizadora nunha escala de 1 a 10. Como tal é a suma dos resultados obtidos no curso e a cualificación respectiva será a media das notas das tres avaliacións, media que poderá ter un redondeo positivo en función dunha clara mellora final na competencia de comunicación lingüística do/a alumno/a. Teranse en conta, na porcentaxe xa indicada, a realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado, o mesmo que outras actividades voluntarias organizadas por ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura (participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogues, recitais de poesía...).
- **Convocatoria de setembro.** En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame extraordinario no mes de setembro, o cal representará o 100% da cualificación de acordo cos criterios de cualificación xa citados para ESO e bacharelato, e no que será examinábel a totalidade dos contidos do curso.
- **Promoción na materia.** En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria de setembro, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo acadarase cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

A Estrada, 28 de setembro de 2020

LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN 4º ESO

Curso 2019-2020

Distribución de contidos por unidades didácticas e temporalización		
Contidos unidade	Mes/Nº sesións	Aval.
Unidade 1, Galiza entre 1916 e 1936 1. Historia social da lingua: de 1916 a 1936 2. Ramón Cabanillas 3. Textos xornalísticos 4. Orde dos elementos na oración 5. Sintaxe: unidades e funcións 6. Léxico: as viaxes 7. Puntuación	12 sesións	1ª avaliación
Unidade 2. Os tempos do Grupo Nós 1. Historia social da lingua: de 1936 a 1978 2. Castelao, Risco e Otero Pedrayo 3. Os xornais dixitais 4. A intención do texto: denotación e connotación 5. Sintaxe: a frase 6. Léxico: urbanismo e construción 7. Puntuación	11 sesións	
Unidade 3. As vangardas 1. Historia social da lingua: de 1978 á actualidade 2. A vangarda e a xeración de 1922. Manuel Antonio e Dieste 3. Os blogs e as redes sociais 4. Aprendendo a redactar 5. Sintaxe: cláusulas e oracións 6. Léxico: administración pública e a cidadanía 7. Maiúsculas e minúsculas	14 sesións	
Unidade 4. Galiza na Guerra Civil e na ditadura 1. Situación sociolingüística actual en Galiza 2. Galiza de 1936 a 1975. Literatura do exilio 3. A correspondencia 4. A estrutura interna do parágrafo 5. Sintaxe: o predicado e o suxeito 6. Léxico: utensilios de cociña e electrodomésticos 7. Abreviaturas e siglas	9 sesións	2ª avaliación
Unidade 5. Narrativa de posguerra 1. Situación sociolingüística do Estado español 2. Narrativa de posguerra e novos narradores 3. O texto teatral 4. A extensión do parágrafo 5. Sintaxe: complementos directo, indirecto e axente 6. Léxico: a xustiza 7. Acrónimos e símbolos	9 sesións	
Unidade 6. A poesía de posguerra. 1. Planificación lingüística 2. A poesía na ditadura. Celso Emilio Ferreiro 3. Música e poesía 4. Tipos de parágrafo: de enumeración e secuencia 5. Sintaxe: complemento circunstancial e suplemento 6. Léxico: o carácter 7. Porque/ porqué/ por que; senón/ se non	13 sesións	
Unidade 7. Galiza contemporánea 1. Variación interna das linguas 2. A Galiza contemporánea (de 1975 a hoxe). A narrativa actual 3. Textos argumentativos 4. Tipos de parágrafo: de desenvolvemento e enunciado 5. Sintaxe: atributo e predicativo	10 sesións	3ª avaliación

6. Léxico: o comercio 7. Hai/ aí/ ai		
Unidade 8. A poesía actual 1. A variedade estándar 2. A poesía de 1975 á actualidade 3. O contrato e o currículo 4. Tipos de parágrafo: de causa e comparación 5. Sintaxe: cláusulas subordinadas 6. Léxico: o mundo do traballo 7. Dúvidas léxicas	10 sesións	
Unidade 9. O teatro actual 1. A lusofonía no século XXI 2. O teatro de 1973 á actualidade 3. O texto publicitario 4. O procesador de texto 5. Sintaxe: cláusulas subordinadas 6. Léxico: a gastronomía e os restaurantes 7. A escrita dos números	10 sesións	

Lecturas obrigatorias

O Departamento acordou pór tres libros de lectura obrigatoria, un por avaliación, para cada curso. Con finalidade de lles tirar o máximo rendemento, serán usados como procedementos para acadar os obxectivos correspondentes aos desenvolvementos curriculares de cada curso: tanto para afondar nos aspectos léxico – semánticos, como nos gramaticais, textuais, etc.

Realizarase unha proba ou traballo sobre o libro de lectura obrigatorio. Dita proba integrarase en cada curso dentro dos instrumentos de avaliación participando nun 10% da cualificación correspondente aos bloques de expresión oral e escrita.

Así mesmo os alumnos terán a opción de escoller algún libro de lectura de acordo cos seus gustos e afeccións e serán, ao igual que os outros, tidos en conta polo profesorado na avaliación até un 10% da cualificación. Hai polo tanto un especial interese por parte deste departamento en reforzar o hábito lector.

A proposta de lecturas para este curso é:

- ***Os nenos da variola*** de María Solar
- ***Memorias dun neno labrego*** de X. Neira Vilas
- ***Memoria do silencio*** de Eva Mejuto

Criterios de avaliación e cualificación para a ESO

Bloque de contidos		Procedementos e instrumentos de avaliación		Criterios de cualificación			
				Porc. no bloque	Porcentaxe sobre cualificación final		
B1	Escoitar	Probas de comprensión oral (test, resumos...)	Rexistro cuantitativo	40	5	10	
	Falar	Observación das exposicións, intervencións e interaccións, e dos seus preparativos	Escalas de apreciación do profesor e de co e autoavaliación	60	5		
B2	Ler	Probas de comprensión lectora (test, resumos...)	Rexistros cuantitativos das probas e rúbrica holística	50	10	40	60
	Libro lectura obrigatoria	Guías de lectura Comentarios			10		
	Escribir	Análise dos traballos e das producións textuais en diferentes formatos	Escala e rúbrica holística	50	20		
Lecturas e actividades voluntarias		Traballos e observacións	Rúbrica holística		10	10	
B3	Funcionamento da lingua	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo e rúbrica analítica	60	15		
		Traballos Fichas		40			
B4	Lingua e sociedade	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo das probas e traballos, escalas de apreciación	60	10		40
		Observación da actitude a respecto da lingua Traballos individual ou grupo		40			
B5	Literatura	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo	60	15		
		Traballos individual ou grupo Fichas Comentarios		40			

Criterios de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación detalláronse no anterior apartado da presente programación onde aparecen referidos, para cada estándar de aprendizaxe avaliábel, os correspondentes grao mínimo de consecución, peso porcentual na cualificación, procedementos e instrumentos de avaliación.

Amais dos criterios comentados, para culminar o proceso de avaliación e cualificación teranse en conta os seguintes procedementos xerais:

- **Avaliación inicial.** A profesora ou profesor deseñará e realizará unha avaliación diagnóstica ao principio de curso coa finalidade de determinar o grao das competencias en relación cos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe para o curso respectivo, e de orientar o deseño das medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados.
- **Avaliación continua.** Realízase unha avaliación continua, formativa e integradora, durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.
- **Avaliacións trimestrais.** Realízanse tres avaliacións coas súas correspondentes cualificacións coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto suporá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino aprendizaxe coa correspondente proposta de mellora.
- **Instrumentos e criterios de avaliación e cualificación.** Farase seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás; faranse probas e traballos para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias; faranse probas obxectivas, tanto orais como escritas, ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a; finalmente farase, cando menos, unha proba escrita –exame– por avaliación cun peso do 50% da cualificación para a ESO e do 60% para o bacharelato, e na que serán examinábeis os contidos traballados no respectivo trimestre, aínda que para aqueles do bloque de funcionamento da lingua vistos en períodos anteriores, mesmo non sendo directamente examinábeis, terase en conta para a cualificación a aplicación práctica dos mesmos. En función das cualificacións que houber, o(s) exame(s) de avaliación poderá abranguer a totalidade dos bloques de contidos ou poderá centrarse unicamente nos bloques de funcionamento da lingua, lingua e sociedade, e literatura. As probas obxectivas escritas, unha vez corrixiadas, serán amosadas ao alumnado e serán comentadas na clase.

A comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia para cada curso, realízase seguindo a enumeración dos estándares de aprendizaxe presentada anteriormente, á que se lle aplicarán os procedementos e instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación que a seguir se especifican para cada bloque de contidos:

- **Promoción na materia.** En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria de setembro, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo acadarse cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

- **Recuperación.** Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Sen contradicir o sistema de avaliación continua e co fin de facilitar o estudo da materia, o alumnado que non alcance os mínimos terá opción a realizar as seguintes probas e actividades para a recuperación:
 - Proba escrita, coa mesma distribución de preguntas sobre os contidos que realizaron na proba escrita da avaliación, e coa mesma porcentaxe sobre a cualificación.
 - Comentario guiado (elaborados con textos actuais de diferente tipo: literarios, sociolóxicos, xornalísticos) a realizar fóra da aula no que se aplicarán e relacionarán os conceptos teóricos e prácticos traballados ao longo da avaliación, corresponderalle a porcentaxe restante sobre a cualificación.
 - No seu caso, estimularase a modificación de actitudes ou hábitos de traballo para a avaliación seguinte.
- **Criterios de corrección:** adoptaranse os seguintes:
 - Nas probas escritas indicárase con claridade a valoración da cada unha das partes ou preguntas da mesma.
 - A comisión, por parte do alumno/a, de erros léxicos, faltas de ortografía, incoherencias textuais, erros de cohesión ou defectos de presentación, poderá ser penalizada na cualificación de cada unha das probas de xeito ponderado e obxectivo. Nese sentido, agás nos exercicios específicos de ortografía coa súa puntuación específica, descontárase 0,2 puntos da nota das probas escritas por cada falta de ortografía ou solucións alleas ao sistema lingüístico galego, e 0,10 por cada erro de acentuación até un máximo de 1 punto para a ESO e de 2 puntos para o bacharelato. Este criterio será tamén de aplicación para todo tipo de traballos e exercicios escritos e mesmo nas exposicións orais (erros léxicos).
- **Avaliación final.** A avaliación ao final de curso será sumativa, valorará o grao de consecución obtido polo alumno/a a respecto dos obxectivos previstos e expresárase a través dunha cualificación totalizadora nunha escala de 1 a 10. Como tal é a suma dos resultados obtidos no curso e a cualificación respectiva será a media das notas das tres avaliacións, media que poderá ter un redondeo positivo en función dunha clara mellora final na competencia de comunicación lingüística do/a alumno/a. Teranse en conta, na porcentaxe xa indicada, a realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado, o mesmo que outras actividades voluntarias organizadas por ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura (participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogues, recitais de poesía...).
- **Convocatoria de setembro.** En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame extraordinario no mes de setembro, o cal representará o 100% da cualificación de acordo cos criterios de cualificación xa citados para ESO e bacharelato, e no que será examinábel a totalidade dos contidos do curso.
- **Promoción na materia.** En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria de setembro, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo acadárase cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN 1º BACH.

Curso 2021-2022

[ies] **ANTÓN**
plurilingüe **LOSADA DIEGUEZ**

Distribución de contidos por unidades didácticas e temporalización		
Contidos unidade	Mes/Nº sesións	Aval.
<p>Unidade 1, LINGUA E COMUNICACIÓN</p> <ol style="list-style-type: none"> Sociedade e comunicación humana. Comunicación animal. Elementos que interveñen no acto de comunicación. Funcións da linguaxe. Signo lingüístico: significante e significado. A dobre articulación da linguaxe. A lingua como sistema. As variedades lingüísticas. Os rexistros. A comunicación escrita. <p>O GALEGO COMO LINGUA ROMÁNICA. DO LATÍN AO GALEGO</p> <ol style="list-style-type: none"> A situación lingüística da Península antes da romanización: o substrato. A <i>Gallaecia</i> romana, berce do idioma. Os romanos en Galiza. O superestrato. O nacemento das linguas romances. Palabras populares, cultismos e semicultismos. <p>ORTOGRAFÍA.</p> <ol style="list-style-type: none"> Uso de b e v. Prefixos ab/abs. Prefixo ob. Uso de s e x. Acento diacrítico. 	7 sesións	1ª avaliación
<p>Unidade 2. UN MUNDO DE LINGUAS</p> <ol style="list-style-type: none"> As linguas no mundo. A orixe do multilingüismo e a ecoloxía das linguas. Conflito e diglosia. Linguas maioritarias, linguas minoritarias e linguas minorizadas. Funcións sociais da lingua. Lingua oficial, lingua nacional e internacional. A realidade lingüística en Europa. A diversidade lingüística no Estado Español. O catalán. O euskera. O astur-leonés ou asturiano. O aranés. O galego. A presenza exterior da lingua. A lusofonía. Sociedades multilingües, individuos plurilingües. <p>ORTOGRAFÍA</p> <ol style="list-style-type: none"> Uso de h. Uso de h, s/xs e b/v. 	6 sesións	
<p>Unidade 3. O NOME</p> <ol style="list-style-type: none"> O substantivo. A categoría de xénero. A categoría de número. Clasificación semántica dos substantivos. O adxectivo. A morfoloxía do adxectivo. A gradación do adxectivo. A comparación. Clasificación semántica dos adxectivos. <p>O TEXTO DESCRITIVO</p> <ol style="list-style-type: none"> Tipoloxías dos textos descritivos. Características lingüísticas da descrición. Ámbitos de uso dos textos descritivos. <p>ORTOGRAFÍA</p> <ol style="list-style-type: none"> Uso de x. 	6 sesións	
<p>Unidade 4. OS PRONOMES.</p> <ol style="list-style-type: none"> Os pronomes persoais. Formas dos pronomes persoais. Os pronomes relativos. Definición e morfoloxía. Usos e valores. Os pronomes interrogativos e exclamativos. Pronomes interrogativos. Pronomes exclamativos. 	7 sesións	

<p>O TEXTO DIALOGAL</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Características lingüísticas e formais. 2. Tipoloxía dos textos dialogais. 3. Principais tipos de textos dialogais. 4. Estrutura da conversa. 5. As regras da conversa. A cooperación e a cortesía <p>ORTOGRAFÍA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grupos CC e CT 2. Acentuación. 3. Uso de maiúsculas e minúsculas. 		
<p>Unidade 5. AS PALABRAS ADNOMINAIS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O artigo. Usos e valores do artigo. 2. O demostrativo. Colocación, usos e valores. 3. O posesivo. Colocación, usos e valores. 4. Identificadores, ordinais e cuantificadores. Os pronomes identificadores. Os pronomes ordinais. Os pronomes cuantificadores. <p>O TEXTO EXPOSITIVO.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tipoloxía dos textos expositivos. 2. Características dos textos expositivos. 3. A linguaxe científica e didáctica. <p>ORTOGRAFÍA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sufixos <i>-ente</i>, <i>-inte</i> e <i>-iente</i>. 2. Uso do h. 	6 sesións	
<p>Unidade 6. O VERBO.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definición e clasificación. 2. Estrutura xeral. 3. Verbos regulares, semirregulares e irregulares. 4. Modos e tempos verbais. <p>O TEXTO NARRATIVO.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Características formais do texto narrativo. 2. Trazos lingüísticos. 	6 sesións	
<p>Unidade 7. O VERBO.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. As formas non persoais do verbo. O infinitivo. O xerundio. O Participio. 2. As perífrases verbais. Definición e delimitación. Clasificación. <p>O TEXTO ARGUMENTATIVO.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tipoloxía dos textos argumentativos. 2. Características formais. 3. Os tipos de argumentos. <p>ORTOGRAFÍA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uso do h. 2. Sufixos <i>-nte</i>. 	6 sesións	
<p>Unidade 8. ADVERBIOS, PREPOSICIÓNS E CONXUNCIÓNS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adverbios. Definición e caracterización. Locucións adverbiais. Clasificación dos adverbios e locucións adverbiais. 2. Preposicións. 3. Conxuncións. <p>COMENTARIO CRÍTICO DE TEXTOS</p> <p>ORTOGRAFÍA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uso de h, s/x e b/v. 	6 sesións	2ª avaliación
<p>Unidade 9. INTRODUCCIÓN XERAL Á LITERATURA GALEGA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Que é <i>literatura</i>? 2. A que chamamos <i>literatura galega</i>? 3. Claves na conformación do sistema literario galego. 4. Periodización da literatura galega. 5. Axentes do panorama literario. <p>O COMENTARIO DE TEXTOS LITERARIOS.</p>	6 sesións	

<p>1. Comentario de textos poéticos.</p> <p>2. Comentario de textos narrativos.</p> <p>3. Comentario de textos teatrais.</p>		
<p>Unidade 10. O GALEGO NA IDADE MEDIA</p> <p>1. Contextohistórico, social e cultural.</p> <p>2. A lingua galega na Idade Media.</p> <p>3. O proceso de minorización do galego.</p> <p>4. A consolidación de dúas variedades lingüísticas.</p> <p>5. O portugués como lingua de cultura.</p> <p>A LITERATURA GALEGO-PORTUGUESA MEDIEVAL</p> <p>1. As orixes da poesía romance.</p>	7 sesións	
<p>Unidade 11. LÍRICA PROFANA MEDIEVAL. CANTIGAS AMOROSAS.</p> <p>1. A cantiga de amigo. Orixes. Características xenéricas. A forma da cantiga de amigo. A temática das cantigas de amigo. Modos poéticos. Personaxes da cantiga de amigo. A natureza do discurso amoroso.</p> <p>2. A cantiga de amor. O código do amor cortés. Temas. A forma da cantiga de amor.</p>	6 sesións	
<p>Unidade 12. CANTIGAS DE BURLAS, XÉNEROS MENORES, CANTIGAS DE SANTA MARÍA E PROSA MEDIEVAL</p> <p>1. Cantigas de burlas. As cantigas de escarnho e as cantigas de maldizer. Tipoloxía e principais ciclos temáticos. A lingua e forma da cantiga de burlas.</p> <p>2. Os xéneros menores.</p> <p>3. As Cantigas de Santa María. Caracterización da obra. Estrutura. Métrica. Problemática da autoría. Fontes. Motivacións. A tradición manuscrita.</p> <p>4. A prosa medieval.</p>	6 sesións	3ª avaliación
<p>Unidade 13. OS SÉCULOS ESCUROS E O PRE-REXURDIMENTO.</p> <p>1. Os Séculos Escuros. A situación política. A demografía. Imaxe de Galiza e dos galegos durante os Séculos Escuros. Situación socio-lingüística. As orixes do conflito lingüístico.</p> <p>2. A reivindicación lingüística na Ilustración e no Pre-rexurdimento. Galiza baixo o absolutismo dos Borbóns. Os Ilustrados: renacer da conciencia galega. Situación sociolingüística no século XVIII. A formación dos prexuízos lingüísticos. Os ilustrados e o espertar da conciencia lingüística.</p> <p>A LITERATURA GALEGA NOS SÉCULOS ESCUROS.</p> <p>1. A literatura oral e popular. O Cancioneiro popular. A narrativa oral.</p> <p>2. As manifestacións literarias cultas nos Séculos Escuros. Poesía. Teatro. Prosa.</p> <p>3. A literatura ilustrada e pre-renacentista. Os ilustrados, literatos en galego. A literatura política anti-francesa e antiabsolutista.</p>	6 sesións	
<p>Unidade 14. A LINGUA GALEGA NO TEMPO DO REXURDIMENTO.</p> <p>1. Galiza no século XIX. A situación socioeconómica. Contexto político. A evolución do pensamento galeguista.</p> <p>2. A lingua galega no século XIX. Axentes da castelanización. As institucións do Estado centralista como motores da castelanización. Valoracións sociais, ámbitos e niveis de uso do galego.</p> <p>CLAVES DO REXURDIMENTO. OS PRECURSORES</p> <p>1. Claves do Rexurdimento. Períodos do Rexurdimento. Obxectivos do Rexurdimento. Ámbitos de actuación e principais iniciativas.</p> <p>2. Os Precursores do Rexurdimento.</p>	7 sesións	
<p>Unidade 15. ROSALÍA DE CASTRO</p> <p>1. Aspectos biográficos.</p> <p>2. Unha figura suxeita a visións deformadas.</p> <p>3. O compromiso social.</p> <p>4. O feminismo.</p> <p>5. Obra literaria. Obra en galego. Obra en español.</p> <p>6. Principais trazos lingüísticos e estilísticos.</p>	6 sesións	
<p>Unidade 16. EDUARDO PONDAL</p> <p>1. Aspectos biográficos.</p> <p>2. Obra poética de Pondal.</p>	8 sesións	

3. Estética e ideoloxía de Pondal. 4. Principais liñas temáticas. 5. Lingua e estilo de Pondal. 6. A escola pondaliana. Unidade 17. CURROS 1. Aspectos biográficos. 2. Obra poética de Curros. 3. Principais liñas temáticas.		
---	--	--

Lecturas obrigatorias

O Departamento acordou pór tres libros de lectura obrigatoria, un por avaliación, para cada curso. Con finalidade de lles tirar o máximo rendemento, serán usados como procedementos para acadar os obxectivos correspondentes aos desenvolvementos curriculares de cada curso: tanto para afondar nos aspectos léxico – semánticos, como nos gramaticais, textuais, etc.

- **1º Bacharelato**

- *Maxina de Marcial Valladares / A tecedeira de Bonabal* de Antonio López Ferreiro
- *Non hai noite tan longa* de Agustín Fernández Paz
- *Circe de Begoña Caamaño / O clube da Calceta de* María Reimóndez
- *Lourenzo Xograr* de Manuel Portas/ *A arte de trobar* de Santiago Lopo

Criteria de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación detalláronse no anterior apartado da presente programación onde aparecen referidos, para cada estándar de aprendizaxe avaliabile, os correspondentes grao mínimo de consecución, peso porcentual na cualificación, procedementos e instrumentos de avaliación.

Amais dos criterios comentados, para culminar o proceso de avaliación e cualificación teranse en conta os seguintes procedementos xerais:

- **Avaliación inicial.** A profesora ou profesor deseñará e realizará unha avaliación diagnóstico ao principio de curso coa finalidade de determinar o grao das competencias en relación cos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe para o curso respectivo, e de orientar o deseño das medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados.
- **Avaliación continua.** Realizarase unha avaliación continua, formativa e integradora, durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.
- **Avaliacións trimestrais.** Realizaranse tres avaliacións coas súas correspondentes cualificacións coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto suporá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino aprendizaxe coa correspondente proposta de mellora.

- Instrumentos e criterios de avaliación e cualificación.** Farase seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás; faranse probas e traballos para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias; faranse probas obxectivas, tanto orais como escritas, ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a; finalmente farase, cando menos, unha proba escrita –exame- por avaliación cun peso do 50% da cualificación para a ESO e do 60% para o bacharelato, e na que serán examinábeis os contidos traballados no respectivo trimestre, aínda que para aqueles do bloque de funcionamento da lingua vistos en períodos anteriores, mesmo non sendo directamente examinábeis, terase en conta para a cualificación a aplicación práctica dos mesmos. En función das cualificacións que houber, o(s) exame(s) de avaliación poderá abranger a totalidade dos bloques de contidos ou poderá centrarse unicamente nos bloques de funcionamento da lingua, lingua e sociedade, e literatura. As probas obxectivas escritas, unha vez corrixidas, serán amosadas ao alumnado e serán comentadas na clase.

A comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia para cada curso, realizarase seguindo a enumeración dos estándares de aprendizaxe presentada anteriormente, á que se lle aplicarán os procedementos e instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación que a seguir se especifican para cada bloque de contidos.

Criterios de avaliación e cualificación para o bacharelato

Bloque de contidos		Procedementos e instrumentos de avaliación		Criterios de cualificación			
				Porc. no bloque	Porcentaxe sobre cualificación final		
B1	Escoitar	Probas de comprensión oral (test, resumos...)	Rexistro cuantitativo	33	5	15	
	Falar	Observación das exposicións, intervencións e interaccións, e dos seus preparativos	Escalas de apreciación do profesor e de co e autoavaliación	66	10		
B2	Ler	Probas de comprensión lectora (test, resumos...) Guías de lectura Comentarios	Rexistros cuantitativos das probas e rúbrica holística	60	5	25	50
	Libro lectura obrigatoria				10		
	Escribir	Análise dos traballos e das producións textuais en diferentes formatos	Escala e rúbrica holística	40	10		
Lecturas e actividades voluntarias		Traballos e observacións	Rúbrica holística		10	10	

B3	Funcionamen-to da lingua	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo e rúbrica analítica	60	20	50
		Traballos Fichas		40		
B4	Lingua e sociedade	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo das probas e traballos, escalas de apreciación	60	15	
		Observación da actitude a respecto da lingua Traballos individual ou grupo		40		
B5	Literatura	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo	60	15	
		Traballos individual ou grupo		40		
		Fichas Comentarios				

Nos criterios de avaliación e cualificación para 1º e 2º de bacharelato de adultos as porcentaxes serían as seguintes: 80% exame e 20% traballos e tarefas.

- **Recuperación.** Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Sen contradicir o sistema de avaliación continua e co fin de facilitar o estudo da materia, o alumnado que non alcance os mínimos terá opción a realizar as seguintes probas e actividades para a recuperación:
 - Proba escrita, coa mesma distribución de preguntas sobre os contidos que realizaron na proba escrita da avaliación, e coa mesma porcentaxe sobre a cualificación.
 - Comentario guiado (elaborados con textos actuais de diferente tipo: literarios, sociolóxicos, xornalísticos) a realizar fóra da aula no que se aplicarán e relacionarán os conceptos teóricos e prácticos traballados ao longo da avaliación, corresponderalle a porcentaxe restante sobre a cualificación.
 - No seu caso, estimularase a modificación de actitudes ou hábitos de traballo para a avaliación seguinte.
- **Criterios de corrección:** adoptaranse os seguintes:
 - Nas probas escritas indicárase con claridade a valoración da cada unha das partes ou preguntas da mesma.
 - A comisión, por parte do alumno/a, de erros léxicos, faltas de ortografía, incoherencias textuais, erros de cohesión ou defectos de presentación, poderá ser penalizada na cualificación de cada unha das probas de xeito ponderado e obxectivo. Nese sentido, agás nos exercicios específicos de ortografía coa súa puntuación específica, descontárase 0,2 puntos da nota das probas escritas por cada falta de ortografía ou solucións alleas ao sistema lingüístico galego, e 0,10 por cada erro de acentuación até un máximo de 1 punto para a ESO e de 2 puntos para o bacharelato. Este criterio será tamén de aplicación para todo tipo de traballos e exercicios escritos e mesmo nas exposicións orais (erros léxicos).
- **Avaliación final.** A avaliación ao final de curso será sumativa, valorará o grao de consecución obtido polo alumno/a a respecto dos obxectivos previstos e exprésarase a través dunha cualificación totalizadora

nunha escala de 1 a 10. Como tal é a suma dos resultados obtidos no curso e a cualificación respectiva será a media das notas das tres avaliacións, media que poderá ter un redondeo positivo en función dunha clara mellora final na competencia de comunicación lingüística do/a alumno/a. Teranse en conta, na porcentaxe xa indicada, a realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado, o mesmo que outras actividades voluntarias organizadas por ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura (participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogues, recitais de poesía...).

- Bacharelato: o último exame que se realice na terceira avaliación para aqueles alumno/as que teñan algunha avaliación suspensa, terá a validez de exame final incluíndo, para tal efecto, algunha cuestión (cando menos dos bloques de lingua e sociedade e de literatura) das avaliacións anteriores
- **Convocatoria extraordinaria.** En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame extraordinario no mes de xuño, o cal representará o 100% da cualificación de acordo cos criterios de cualificación xa citados para ESO e bacharelato, e no que será examinábel a totalidade dos contidos do curso.
- **Promoción na materia.** En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria extraordinaria, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo acadarase cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

A Estrada, de setembro de 2021

LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN 2º BACH.

Curso 2021-2022

[ies] **ANTÓN**
plurilingüe **LOSADA dieGUEZ**

Distribución de contidos por unidades didácticas e temporalización		
Contidos unidade	Mes/Nº sesións	Aval.
Unidade 1 I. Sintaxe 1. Unidades, funcións e relacións sintácticas 2. A frase II. A estrutura da palabra 1. A estrutura das palabras: os morfemas 2. Tipos de palabras 3. A formación de palabras III. Ditongos e acentuación 1. Ditongos e hiatos 2. O acento diacrítico	7 sesións	1ª avaliación
Unidade 2 I. As funcións clausais 1. Predicado 2. Suxeito 3. Complemento directo 4. Suplemento 5. Complemento indirecto 6. Complementos circunstanciais 7. Complemento axente 8. Complemento predicativo 9. Atributo II. Fonética e fonoloxía 1. Fonética e fonoloxía 2. O fonema. Os trazos distintivos 3. Sistema vocálico 4. Sistema consonántico 5. A sílaba 6. Trazos suprasegmentais III. Substantivo e adxectivo 1. O xénero dos nomes rematados en nasal 2. O plural en palabras compostas e estranxeirismos	6 sesións	
Unidade 3 I. Tipoloxía das cláusulas 1. Segundo a natureza do predicado 2. Segundo a estrutura sintáctica II. Unidade e diversidade lingüística 1. As variedades lingüísticas 2. Variedades do galego III. O pronome persoal 1. Valores do pronome átono	6 sesións	
Unidade 4 I. A gramática do texto 1. O texto 2. As propiedades do texto II. A lingua común ou a variedades estándar 1. O proceso de estandarización do galego 2. As desviacións da norma culta 3. Préstamos e interferencias III. O pronome persoal 1. A reflexividade 2. A posición do pronome átono	7 sesións	

<p>Unidade 5</p> <p>I. A semántica</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Significado, denotación e connotación 2. O lexema 3. Campo semántico <p>II. Conflito lingüístico e prexuízos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O conflito lingüístico e a diglosia 3. Os prexuízos lingüísticos <p>III. O verbo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vogais semiabertas e semifechadas 4. Antepretérito e pretérito de subxuntivo 5. Futuro de subxuntivo 6. Participio 	6 sesións	
<p>Unidade 6</p> <p>I. As relacións semánticas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relación entre significante e significado <p>II. Situación sociolingüística actual</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A situación sociolingüística de Galiza 2. Factores sociolingüísticos 3. O galego: lingua minorizada, non minoritaria 4. O galego en proceso de normalización <p>III. O verbo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infinitivo persoal 7. Perífrases verbais <p>Participio</p>	6 sesións	
<p>Unidade 7</p> <p>I. O cambio semántico</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Causas 2. Tipos <p>II. Funcións e ámbitos de uso da lingua</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Competencias e usos 2. Ámbitos de uso <p>III. As conxuncións</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Conxuncións comparativas 2. A palabra “se” 3. A palabra “que” 	6 sesións	
<p>Unidade 8</p> <p>I. A lingua galega entre 1900 e 1936</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Contexto histórico 2. Situación da lingua 3. Iniciativas normalizadoras <p>II. As irmandades da fala</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A poesía no tempo das Irmandades 2. A consolidación da narrativa 3. O teatro no tempo das Irmandades 	6 sesións	2ª avaliación
<p>Unidade 9</p> <p>I. O grupo Nós</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caracterización do grupo 2. Risco 3. Otero 4. Castelao 	6 sesións	
<p>Unidade 10</p> <p>I. As vangardas e a literatura galega</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. As vangardas do primeiro terzo do século XX 2. A vangarda galega 3. A xeración dos novecentistas 	7 sesións	

II. Panorama da renovación literaria 1. Poesía 2. Prosa 3. Teatro 4. Ensaio e xornalismo		
Unidade 11 I. A lingua galega durante o franquismo (1936-1975) 1. Contexto histórico. A guerra e a ditadura 2. A resistencia lingüística e cultural II. A literatura na diáspora 1. O labor do exilio galego 2. A poesía 3. O teatro 4. A narrativa e o ensaio	6 sesións	
Unidade 12 I. A literatura de posguerra: a poesía 1. Contexto histórico 2. Tendencias na poesía de posguerra 3. Poetas da xeración do 25 que publican na posguerra 4. A xeración do 36 5. Celso Emilio 6. Promoción de enlace	6 sesións	3ª avaliación
Unidade 13 I. A literatura de posguerra: narrativa, ensaio e teatro 1. A narrativa 2. O ensaio 3. O teatro	6 sesións	
Unidade 14 I. A xeración dos 50 1. A renovación poética 2. A Nova narrativa Galega 3. O teatro da xeración dos 50 4. O teatro independente e a mostra de Ribadavia	7 sesións	
Unidade 15 I. A lingua galega na actualidade 1. Contexto sociopolítico 2. Características do galego na actualidade II. Tendencias da literatura galega actual (I): narrativa e ensaio 1. Narrativa e ensaio nas últimas décadas 3. O ensaio	6 sesións	
Unidade 16 I. Tendencias da literatura galega actual (II): poesía e teatro 1. A poesía das últimas décadas 2. O teatro galego actual	8 sesións	

Lecturas obrigatorias

O Departamento acordou por tres libros de lectura obrigatoria, un por avaliación, para cada curso. Con finalidade de lles tirar o máximo rendemento, serán usados como procedementos para acadar os obxectivos correspondentes aos desenvolvementos curriculares de cada curso: tanto para afondar nos aspectos léxico – semánticos, como nos gramaticais, textuais, etc.

Realizarase unha proba ou traballo sobre o libro de lectura obrigatorio. Dita proba integrarase en cada curso dentro dos instrumentos de avaliación participando nun 10% da cualificación correspondente aos bloques de expresión oral e escrita.

Así mesmo os alumnos terán a opción de escoller algún libro de lectura de acordo cos seus gustos e afeccións e serán, ao igual que os outros, tidos en conta polo profesorado na avaliación até un 10% da cualificación. Hai polo tanto un especial interese por parte deste departamento en reforzar o hábito lector.

A proposta de lecturas para este curso é:

- **Scórpio** de Carvalho Calero / **Seique** de Susana Aríns
- **A esmorga** de Blanco Amor
- **O sol do verán** de Carlos Casares ou **O lapis do carpinteiro de Manuel Rivas/ Resistencia** de Rosa Aneiros / **O derradeiro libro de Enma Olsen** de Berta Dávila

5. Criterios de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación detalláronse no anterior apartado da presente programación onde aparecen referidos, para cada estándar de aprendizaxe avaliabile, os correspondentes grao mínimo de consecución, peso porcentual na cualificación, procedementos e instrumentos de avaliación.

Amais dos criterios comentados, para culminar o proceso de avaliación e cualificación teranse en conta os seguintes procedementos xerais:

- **Avaliación inicial.** A profesora ou profesor deseñará e realizará unha avaliación diagnóstica ao principio de curso coa finalidade de determinar o grao das competencias en relación cos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe para o curso respectivo, e de orientar o deseño das medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos resultados.
- **Avaliación continua.** Realízase unha avaliación continua, formativa e integradora, durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliatorio. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceranse medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.
- **Avaliacións trimestrais.** Realízanse tres avaliacións coas súas correspondentes cualificacións coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto suporá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino aprendizaxe coa correspondente proposta de mellora.
- **Instrumentos e criterios de avaliación e cualificación.** Farase seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás; faranse probas e traballos para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias; faranse probas obxectivas, tanto orais como escritas, ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a; finalmente farase, cando menos, unha proba escrita –exame– por avaliación cun peso do 50% da cualificación para a ESO e do 60% para o bacharelato, e na que serán examinábeis os contidos traballados no respectivo trimestre, aínda que para aqueles do bloque de funcionamento da lingua vistos en períodos anteriores, mesmo non sendo directamente examinábeis, terase en conta para a cualificación a aplicación práctica dos mesmos. En función das cualificacións que houber, o(s) exame(s) de avaliación poderá abranguer a totalidade dos bloques de contidos ou poderá centrarse unicamente nos bloques de funcionamento da lingua, lingua e sociedade, e literatura. As probas obxectivas escritas, unha vez corrixidas, serán amosadas ao alumnado e serán comentadas na clase.

A comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia para cada curso, realízase seguindo a enumeración dos

estándares de aprendizaxe presentada anteriormente, á que se lle aplicarán os procedementos e instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación que a seguir se especifican para cada bloque de contidos:

Criterios de avaliación e cualificación para o bacharelato

Bloque de contidos		Procedementos e instrumentos de avaliación		Criterios de cualificación			
				Porc. no bloque	Porcentaxe sobre cualificación final		
B1	Escoitar	Probas de comprensión oral (test, resumos...)	Rexistro cuantitativo	33	5	15	50
	Falar	Observación das exposicións, intervencións e interaccións, e dos seus preparativos	Escalas de apreciación do profesor e de co e autoavaliación	66	10		
B2	Ler	Probas de comprensión lectora (test, resumos...) Guías de lectura Comentarios	Rexistros cuantitativos das probas e rúbrica holística	60	5	25	50
	Libro lectura obrigatoria				10		
	Escribir	Análise dos traballos e das producións textuais en diferentes formatos	Escala e rúbrica holística	40	10		
Lecturas e actividades voluntarias		Traballos e observacións	Rúbrica holística		10	10	
B3	Funcionamento da lingua	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo e rúbrica analítica	60	20	50	
		Traballos Fichas		40			
B4	Lingua e sociedade	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo das probas e traballos, escalas de apreciación	60	15	50	
		Observación da actitude a respecto da lingua Traballos individual ou grupo		40			
B5	Literatura	Probas orais e escritas	Rexistro cuantitativo	60	15	50	
		Traballos individual ou grupo Fichas Comentarios		40			

Nos criterios de avaliación e cualificación para 1º e 2º de bacharelato de adultos as porcentaxes serían as seguintes: 80% exame e 20% traballos e tarefas.

- **Recuperación.** Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliatorios trimestrais. Sen contradicir o sistema de avaliación continua e co fin de facilitar o estudo da materia, o alumnado que non alcance os mínimos terá opción a realizar as seguintes probas e actividades para a recuperación:
 - Proba escrita, coa mesma distribución de preguntas sobre os contidos que realizaron na proba escrita da avaliación, e coa mesma porcentaxe sobre a cualificación.
 - Comentario guiado (elaborados con textos actuais de diferente tipo: literarios, sociolóxicos, xornalísticos) a realizar fóra da aula no que se aplicarán e relacionarán os conceptos teóricos e prácticos traballados ao longo da avaliación, corresponderalle a porcentaxe restante sobre a cualificación.
 - No seu caso, estimularase a modificación de actitudes ou hábitos de traballo para a avaliación seguinte.
- **Criterios de corrección:** adoptaranse os seguintes:
 - Nas probas escritas indicárase con claridade a valoración da cada unha das partes ou preguntas da mesma.
 - A comisión, por parte do alumno/a, de erros léxicos, faltas de ortografía, incoherencias textuais, erros de cohesión ou defectos de presentación, poderá ser penalizada na cualificación de cada unha das probas de xeito ponderado e obxectivo. Nese sentido, agás nos exercicios específicos de ortografía coa súa puntuación específica, descontárase 0,2 puntos da nota das probas escritas por cada falta de ortografía ou solucións alleas ao sistema lingüístico galego, e 0,10 por cada erro de acentuación até un máximo de 1 punto para a ESO e de 2 puntos para o bacharelato. Este criterio será tamén de aplicación para todo tipo de traballos e exercicios escritos e mesmo nas exposicións orais (erros léxicos).
- **Avaliación final.** A avaliación ao final de curso será sumativa, valorará o grao de consecución obtido polo alumno/a a respecto dos obxectivos previstos e expresárase a través dunha cualificación totalizadora nunha escala de 1 a 10. Como tal é a suma dos resultados obtidos no curso e a cualificación respectiva será a media das notas das tres avaliacións, media que poderá ter un redondeo positivo en función dunha clara mellora final na competencia de comunicación lingüística do/a alumno/a. Teranse en conta, na porcentaxe xa indicada, a realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado, o mesmo que outras actividades voluntarias organizadas por ou en colaboración co Departamento de Lingua Galega e Literatura (participación en xornadas, concursos orais ou escritos, revistas en papel ou dixitais, blogues, recitais de poesía...).
- Bacharelato: o último exame que se realice na terceira avaliación para aqueles alumno/as que teñan algunha avaliación suspensa, terá a validez de exame final incluíndo, para tal efecto, algunha cuestión (cando menos dos bloques de lingua e sociedade e de literatura) das avaliacións anteriores
- **Convocatoria extraordinaria.** En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame extraordinario no mes de xuño, o cal representará o 100% da cualificación de acordo cos criterios de cualificación xa citados para ESO e bacharelato, e no que será examinábel a totalidade dos contidos do curso.
- **Promoción na materia.** En calquera caso, para as avaliacións, recuperacións, avaliación final e convocatoria extraordinaria, e logo de aplicar os criterios de cualificación descritos, o grao mínimo

acadarase cunha cualificación de 5 sobre 10, de xeito que unha cualificación igual ou superior a 5 considérase aprobado, o que nas avaliacións final e de setembro permite a promoción na materia.

- **Avaliación das materias pendentes.**

Para poder recuperar a materia de *Lingua galega e literatura* pendente do curso anterior (nos cursos de 2º, 3º, 4º e 2º bacharelato) seguirase un programa de actividades preparatorias (traballos, exercicios...) que se coordinará nun recreo semanal co profesor ou profesora que lle impartiu a materia o ano anterior.

As actividades, as probas que se realicen e a avaliación farase segundo o grao mínimo marcado para os estándares de aprendizaxe fixados para o respectivo curso.

Deste modo, o alumnado disporá de 3 oportunidades.

1. A través de 3 exames parciais, nos que se repartirá a materia, que recollerá exercicios realizados no programa de actividades preparatorias pautadas polo profesor/a que lle impartiu a materia. O primeiro exame parcial será antes da 1ª avaliación. O segundo exame parcial será antes da 2ª avaliación e o 3º exame parcial será antes do mes de maio, data en que a Xefatura de estudos realiza unha convocatoria para pendentes.
2. Convocatoria específica para pendentes que realiza a Xefatura de Estudos no mes de maio. Nesta proba recuperarase toda a materia e irá soamente o alumnado que non aprobouse por parciais. No caso de non superala realizarase a seguinte proba.
3. Convocatoria extraordinaria de setembro para pendentes, organizada pola Xefatura de Estudos, e na que entra a totalidade da materia pendente.

A Estrada, setembro de 2021